

روزنامه همدلی

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

شنبه ۱۷ شهریور ۱۴۰۳ - ۳ ربيع الاول ۱۴۴۶ - ۷ سپتامبر ۲۰۲۴ - شماره ۲۴۹۱ - سال نهم
۸ صفحه - قیمت ۱۰۰۰۰ تومان - ضریب کیفی ۶۱۴

hamedlidaily.ir hamdelidaily@gmail.com newspaper.hamdeli@t.me/HamdeliNews
صاحب امتیاز، مدیر مسئول: ولی‌الله شجاع‌پوریان سردبیر: جلال خوش چهره
مدیر هنری: امین مرخیزی چاپ: صمیم ۰۲۱-۶۵۵۸۶۸۰۰۲ تورخ: نشر گستر امروز ۰۲۱۶۱۹۳۳۰۰۰
تهران- خیابان مطهری- نزسیده به تقاطع سهروردی- خیابان سنندج
خیابان زاهدان- پلاک ۸- واحد ۲- تلفکس: ۰۲۱۸۸۳۹۴۵۱-۰۲۱۸۸۴۹۴۳۰

گاسکیندی

بنده ی در ستکاری

آمد. از جمله در آیه ۱۱۹ سوره توبه آمده است: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ: ای کسانی که ایمان آورده اید، تقوای الهی پیشه کنید و در زمرة ی درستکاران باشید. در ادبیات اسلامی ما دو اصطلاح احسان و صدق، رواج دارند. احسان نیکی کردن و صدق، درستکاری پیشه کردن است.سعدی

بزرگ می فرماید:

نیک و بد چون همی بیاید مرد
خنک آنکس که گوی نیکی برد
برگ عیشی به گور خود فرست
کس نیارد ز پس، ز پیش فرست

ناصر خسرو نیز که حجت و حکیم است و سراسر پسند، گوید: «مایه هر نیکی و اصل نکویی راستی است/ راستی هر جا که باشد نیکویی پیدا کند/ راستی کن تا به دل چون چشم سر، بینا شوی/ راستی در دل، ترا چشم دگر بینا کند.» در ستکاری از نظر کردارشناسی و اخلاق حرفه ای نیز بسیار مهم و حیاتی است. برای نمونه، در ماده ۱ قواعد ناظر بر رفتار و کلاذی دادگستری کانادا (Upper Canada) مقرر شده است: درستکاری، شرط اساسی و لازم برای هر فردی است که به حرفه وکالت، می پردازد. چنانچه موکل به درستکاری و امین بودن وکیل، تردید داشته باشد، این عنصر اساسی، در رابطه ی لازم و مناسب وکیل -موکل مفقود است. بنا بر این، اگر اصل و وصف درستکاری و مفید بودن وکیل برای موکل، جاری نباشد، اعتبار حرفه وکالت، از بین می رود، قطع نظر از اینکه وکیل صلاحیت علمی و حقوقی داشته باشد یا خیر.

محمدعلی نوری

وکیل دادگستری

طاعت آن نیست که بر خاک نهی پیشانی
صدق پیش از که اخلاص به پیشانی نیست

سعدی

در انجیل، در رساله ی رومیان (۶: ۱۸) آمده است: خدا را سیاسی که از گناه رو بر تافتید و اینک «بنده ی درستکاری» شده اید. عبارت بنده ی درستکاری (صواب)، بسیار ژرف است. پیش از انجیل، اوستا به ما سفارش کرده است تا پیرو راستی باشیم و پندار نیک، گفتار نیک و کردار نیک را پایه رفتار خویش قرار دهیم. در جایی زرتشت آرزو می کند: «ای راستی، شکوه منش پاک را از آن من ساز.»

نیکی، ارزش انسانی، اجتماعی و اخلاقی انکار ناپذیری در همه دین ها، ایدئولوژی ها و فلسفه هاست. میان دو اصطلاح نیکی و درستی، از نظر ارزیابی، اختلاف وجود دارد. اگر عملی از نظر اخلاق، الزامی باشد، درست است. در مقام مقایسه، عمل یا شیئی، وقتی نیک است که از نظر فاعل یا صاحب آن عمل و شیئی نیز نیک باشد. اعمال آدمی ممکن است نیک یا بد باشند اما ممکن است از دید اخلاق و یا از حیث انگیزه، نیک یا بد باشند. برای نمونه، کمک به مستمند، عمل نیک است اما در صورتی که از روی وظیفه یا حس همدردی باشد. فردوسی حکیم بزرگ ایران و جهان گوید:

جوانمردی ی زاری پیشه کن
همه نیکویی اندر اندیشه کن
در قرآن کریم بارها از فضیلت صدق سخن به میان

یادداشت

«تفکر معنوی» و ضرورت مواجهه اصیل با وجود!

مانده ی وجود را ندارد. تکیه بر اطمینان و ایمان کاذب آنچه را اساسا باز و گشوده است و در دوره های تاریخی به نحوی بروز و ظهور می یابد یا به تعبیر دیگری حقیقت زنده ای که با تاریخ و زمان نسبت دارد را تبدیل به امری مرده می کند. درگیری اصیل با وجود؛ ساحت قدس و حقیقت منوط به توجه به موقعیت مندی تاریخی فرد می باشد. التفات به نسبت هستی و زمان از آن جهت اهمیت پیدا می کند. متفکران بزرگ با برقرار کردن نسبت با خاستگاه و سرچشمه و سرآغاز ما را به حقیقتی زنده دعوت می کنند. تنها با قیام در ساحت قدس امکانات سنت در قلمرو گشوده آغازین آن برای فرد ظهور می یابد و کشف وجوه ناگفته آن و فهم نسبت حقیقت آن با زمان برای متفکر ممکن می گردد. پیام ادیان از نظر متفکران هنوز می تواند ظهورات تازه ای داشته باشد از همین رو متفکران بزرگ نیروی سنت را ارج می نهند و به جای توسل به حقیقت متصل شده ی نظامات تنولوژیک و در عوض باور به پاره ای گزاره های متصل به باز کشف حقیقت گشوده هستند. گفتگوی پرسش گرانه با انبیا تنها زمانی امکان پذیر است که ما به تفاوت موقعیت های تاریخی خویش با این معلمان بزرگ تاریخ بشر التفات داشته باشیم و آنرا به رسمیت بشناسیم تا با توجه به نسبت حقیقت و زمان امکانات سنت برای ما وجود در موقعیت مندی برمان و با توجه به مخاطبان اجاره آشکار شود. به این شرط که ادعای حقیقت و موضع اعتقادی جایگزین تفکر اصیل نگردد.

محمدحسین علایی

جامعه شناس

در این جستار مهم به تلخیص پاره ای ملاحظات ایراد شده توسط دکتر بیژن عبدالکریمی می پردازیم که در جلسه نهم نشست تلگرافی پلورالیسم دینی در تاریخ ۲۳ شهریور در گروه علم و الهیات مشکات ارائه شده است. با این امید که امکاناتی برای اندیشیدن در باب تفکر معنوی برای مخاطبان دغدغهمند فراهم آورد. التفات شخص به موقعیت مندی تاریخی و وجود منتهای خویش و پرتابشدگی در جهان برای نیل به نفعی بودن اصیل ضرورت دارد تنها مواجهه با وجود و تعیین نسبت با جهان تجربه ی اصلی برای فرد فراهم می کند. توسل به امری ازلی و ابدی بدون توجه به موقعیت مندی تاریخی نسبت شخص را با زمان دچار اختلال می کند و فرد نسبت موقعیت خویش با گذشته، حال و آینده را از دست می دهد. مومنان دین ناصیل از اندیشیدن به آنچه که به اندیشه نیامده است میهراسند، تنها در مواجهه گشوده با وجود و نه با توسل به اعتقاداتدینی می توان سدی بر تفکر نیهیلیستی ایجاد کرد. دینی که شخص را با مسئله وجود درگیر نمی کند صرفا تلاشی است برای تقدس بخشیدن به پاره ای امور فرهنگی برای نیل به نوعی ایمان کاذب. چرا که توان مواجهه با وجود در اختفا

کتابت

مجله «نشان ۲؛ نشریه دیزاین ایران» منتشر شد

مجله «نشان ۲؛ نشریه دیزاین ایران» به نگارش جمعی از نویسندگان در نوبت اول تابستان ۱۴۰۳ با ۱۶۸ صفحه به قیمت ۳۲۰ هزار تومان در گروه مجلات و نشریات به همت انتشارات مشکی منتشر شده است. مجله «نشان ۲؛ نشریه دیزاین ایران» به نگارش جمعی از نویسندگان در نوبت اول تابستان ۱۴۰۳ با ۱۶۸ صفحه به قیمت ۳۲۰ هزار تومان در گروه مجلات و نشریات به همت انتشارات مشکی منتشر شده است. مطالب این نشریه از نویسندگان و متخصصان مختلف است که به موضوعات متنوعی در زمینه دیزاین، هنرهای تجسمی، و طراحی معاصر ایران می پردازد. همچنین محتوای این نشریه با تمرکز بر بررسی جدیدترین روندها، چالش ها، و دستاوردهای حوزه دیزاین در ایران تدوین شده است. مقالاتی که در «نشان ۲» منتشر شده اند، به تحلیل پروژه های طراحی داخلی، گرافیک، طراحی صنعتی، و حتی طراحی لباس پرداخته و به نقش فرهنگ و هنر در توسعه طراحی مدرن ایران توجه خاصی دارند. یکی از اهداف این نشریه، ارائه بستری برای گفتگو و تبادل نظر میان طراحان، هنرمندان، و مخاطبان علاقه مند به دیزاین است. به همین دلیل، «نشان ۲» نه تنها به عنوان یک منبع اطلاعاتی بلکه به عنوان یک پلتفرم برای نمایش و تحلیل آثار هنری و طراحی های خلاقانه شناخته می شود. این مجله به علاقه مندان به دیزاین این فرصت را می دهد تا از طریق مقالات دقیق و حرفه ای،

یادداشت

نگاهی و آهی بر دفتر شعر «رؤیای زنی سبکبال که از شب خیال می گذرد» فرزاد کریمی

ما از خاکستر تشنه تنت بر خواهیم خاست

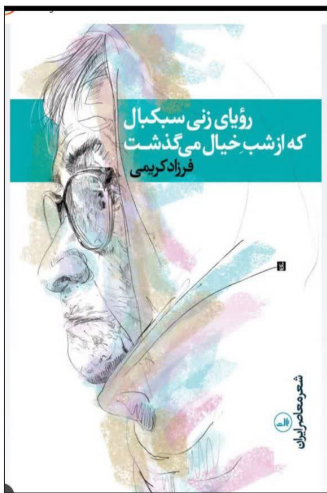
فیض شریفی

منتقد و پژوهشگر ادبیات

فرزاد کریمی، پیش از این دفتر پر مرثیه، دفترهای شعر «فعلا بدون نام»، «اقلیما»، «با عاطفه های قرن مفرغ»، «فروتن، به وقت اسطوره شدن»، «گوزنی درون سینه ام دستت و پا می زند» را بر بساط نشر نشانده بود. دفتر شعر «رویای زنی سبکبال ...» ۸۳ شعر مرثیه گون و شطح وار در مرگ مادر است. یادم می آید، دکتر فرزاد کریمی، در همین روز که مادر را به بیمارستان نمازی شیراز برده بود، شب در منزل ما بود. او خیلی امیدوار بود و به مادری که سال عمرش ۹۰ بود، تحسین می کرد که از پس یک جراحی سنگین ، موفق بیرون آمده است. من اما خوشیاشی او را جدی نمی گرفتم و فکر می کردم که صادر فرزاد به راحتی از پس این همه اختلالات جسمی نجات پیدا نمی کند. با اینف بسیار فردای همان شب، مادر، فرزاد را بپردود گفت و دلبدن خود را در این خارزار فراموشی تنها گذاشت. باید فرزاد را دلناری می دادم و از محمد علی سپانلو مدد می گرفتم و می گفتم: «نام تمام مردگان حیاست.»

مرگ مادر، فرزاد را بسیار پر آشوب کرد. اول نشست یادداشت های یومیه نوشت، بعداً آن یادداشت های ادیبانه نشت کرد و نشست کرد و شعرهای عاشقانه و عارفانه و مرثیه واری شد: «حالا مادر مرده است / پرستوهای مهاجر مرده اند / جوجه چلچله ها در لانه و توله پلنگ ها در آشیانه و «نام تمام مردگان حیاست». مادر دائم در هر شعر می میرد و هر بار یحیا می شود و جوجه چلچله ها و توله پلنگان در خطر مرگ قرار می گیرند. زبان شعر شاعر باز در اسطوره می زاید و میان تغزل و حماسه در نوسان است. «تو استعاره ی حوایی / خدای مادر / خدای ملکوت / و آسمان را چنان زادی که الاهان مؤنث از خاک و آتش و دود سرر به دنبال آمده بودند سراغ خورشید می گرفتند / خورشید تو بودی و آتش تو بودی و شسط پرشوکت شراب که در قلب نحیفت جاری بود.» و همین «شب شط جلیلی» اخوان ثالث که در شعر کتیبه به «شب شط علیلی» شده بود در شعر فرزاد کریمی به زبانی تغزلی - حماسی تبدیل می شود. شاعر به تقرب از هر شاعر و نویسنده ای استمداد می طلبد که با او در وصف مآدر کلامی بیابورد، این جا از قول فروع می گوید که: «آن روزها رفتند آن روزهای خوب / آن روزهای سرشار.../ آن روزهای دست های گرم / آن روزهای بیوی غذای تازه از آشپزخانه / بوی رطوبت چشم بعد از قطره های مصنوعی چشم / بوی درد توی پاهات بعد از راه رفتن های کوتاه / آن روزها رفتند / آن روزهای پر از اطلسی / پر از شاه پسند / آن روزهای پر از عطر نسترن ...»

نه آن روزهای فروغ خوب و سرشار بوده اند و نه روزهایی که فرزاد برای دیدار مادر به آباده می رفت. آن روزها که مادر بود شاید در بدترین دقایق این شام مرکزی ... برای راوی، فقط برای راوی خوب بوده است. فرزاد وقتی دیوان شعر فروغ فرخ زاد را می بندد سراغ سووشون سیمین دانشور می رود تا از او قرصی برای تسکین دردش بگیرد: «بر مزارت / و بسیار گل در سرزمینت / و باد پیغام گل ها را به گل های دیگر خواهد رسانید / و گل ها از باد خواهند پرسید در راه که آمدی مردی تنها را ندیدی؟»

رؤیای زنی سبکبال که از شب خیال می گذرد فرزاد کریمی

زبان این شعر ما را به زبان رمان سووشون سیمین دانشور می برد، وقتی دانشور در پیشانی این کتاب می نویسد: «به یاد دوست، که جلال زندگی ما بود و در سوگش به سووشون نشسته ام ...» سیمین دانشور، آل احمد را درختی می داند شاخه ها و سایه سارش همه پهنه زمین را فرا می گیرد. و شعرهای فرزاد کریمی نیز تجسم چشم اندازی است که او به امید برآمدنش قلم می زند، روزی که بیریق مهر مادر در همه جا به اهتزاز درمی آید: «و جهان را با نام بلند تو پر خواهیم کرد / و پری نام مقدس همه اسطوره های قدیم نام مقدس تمام قله های دور دست / ققنوس های نشسته بر آتش / آتش گاه های همیشگه زرتشت نام مقدس تمام زاده های جهان خواهد بود.» شاعر همراه مادر «چاووشی خوان هزاران مزار آشنا ... و هزاران سال ایستن حیاتی دوباره». است. فرزاد کریمی «مثل کارل گوستاو یونگ باز تولد های بسیاری دارد؛ یکی زین میان ترانسخ ارواح است، آنجاست که حیات فرد در طول زمان با عبور از بدن های مختلف تداوم می یابد . او با شعر خود می تواند تداوم شخصیت را باز تولید کند: «رخیز و بر زبانه های آتشین بنشین / مادر بزرگ افسانه های دور و دراز در تاریکی شب های بی قرار / ما از خاکستر تشنه تنت بر خواهیم خاست.» باز تولد دوم، مفهوم تجسد الزاما به معنای تداوم شخصیت و به معنای تولد مجدد در بدن است. باز تولد سوم مفهوم رستاخیز یا احیای وجود آدمی پس از مرگ و تحول یا استحاله ی وجود فرد است. این بدن ممکن است بدن جسمانی باشد، مانند اعتقاد یهودیت و مسیحیت و اسلام مبتنی بر رستاخیز جسمانی و فسادناپذیری و قیام شکوه جسمانی: «پباله ی جان است بریزد توی رگ هات / برخیزی بنشینی روی تخت دست هات / رنگه کنی / بگویی ببین تورم درد رفته است / و این دست ها آماده ی دست های توست / تنها معجزه ی کوچک کافی است از آن همه عصا / / از آن همه بد میفهوم تولد مجدد یا نوزایی در محدوده حیات فردی هم هست. نشانه و نمونه شاخص شناخته شده این تغییر تجلی و عروج مسیح و صعود مادر خدا به آسمان پس از مرگش همراه با بدن جسمانی خود است. مفاهیم مشابهی در بخش دوم فاستوس گوته می بینیم؛ مانند استحاله ی فاستوس به پسر و سپس به دکتر ماریانو س باز تولد پنجم مشارکت تمام فرزندان بی مادر تاریخ، دست تکان می دهد.

یادداشت

مرو به خواب که خوابت ز چشم بریاید
گرت مشاهده خویش در خیال آید
مجال صبر همین بود و منتهای شکب
دگر مهای که عمر این همه نمی یابد
چه ارمانی از آن به که دوستان بینی
تو خود بیا که دگر هیچ در نمی یابد
اگر چه صاحب حسند در جهان بسیار
چو آفتاب برآید ستاره ننماید
ز نقش روی تو مشاطه دست باز کشید
که شرم داشت که خورشید را بباریاید

مجاز

چقدر دنیای بیگمی شیرین و قشنگه، دندونام دوتا با هم در گرفته، دخترم اومده میگه مامانی چته؟ میگم: دندونام درد میکنه، میگه که میسکا (مسواک) دندون بز، میگم زدم مامانی، باید برم دکتر، رفته به سکه ۵۰۰ تومنی آورده میگه بیا پول بگیر برو پیش دکتر؛ خب من فدات شم عزیزدل! (رای مگرچی)
امروز تو تاکسی به مرد نشسته بود کنارم، داشت تلفنی به دخترش میگفت «تا میتونی اشتباه کن! چرا میترسی اشتباه کنی و گند بالا بیاری؟» اگر قرار باشه که اشتباه نکنی که دیگه آدم نیستی... بعدش فهمیدم چقدر به شنیدن همچین چیزی نیاز داشتم... (امری که لاشی نیست)
بیار هم که فروشنده بومد شنب عید بود به باباها امد برای دخترش سلولوار بخره اما پولش نرسید چیزیکه دلش میخواد رو بخره، گفت ممنون و رفت، دخترش ولی چشمش دنبال همون سلولوار بود گذاشتمش داخل کیسه رفتم دنبالشون گفتم هدیه شب عید من به تو دلم اون موقع می خواست لبش بخنده و شد (faryad)
رفیق می گفت امروز دلایم زنگ زده به مامانیزم که حاضر باش میایم دنبالت بریم آسایشگاه ببینیم، با کلی ذوق و شوق سلوار میشه، دای از این میرسه چرانقد خوشحالی اخه مامان؟ میگه اخه از بعد فوت بابات دیگه کسی منو نبرد از اینگاه، پشت تلفن اشتباه شنیده بود، دای بی بغض میکنه میرتش آرایشگاه (Arina)

یادداشت

کشف راه جدیدی برای پیش بینی طوفان ها از چند هفته قبل
دانشمندان متوجه شده اند که طوفان ها برای دهه ها به صورت خوشه های شکل می گیرند و به دنبال آن چندین هفته فعالیت طولانی کم یا بدون فعالیت طوفان داریم. در یک پیشرفت تحقیقاتی جدید، راهی برای پیش بینی دقیق تر دوره های افزایش فعالیت طوفان از چند هفته قبل کشف شده است. این مطالعه که توسط مرکز تحقیقات جوی بنیاد ملی علوم ایالات متحده (NSF NCAR) انجام شده است، نشان می دهد که در روز پس از عبور امواج جوی در مقیاس بزرگ به نام امواج کلونین (Kelvin waves)، دو برابر بیشتر از روزهای قبل طوفان تشکیل می شود. این یافته می تواند پیش بینی کنندگان و مدیران بحران را قادر کند تا خوشه هایی از طوفان ها را از روزها تا هفته ها قبل پیش بینی کنند. این تیم تحقیقاتی از یک رویکرد مدل سازی رایانه ای ابتکاری برای بررسی تأثیر امواج کلونین استفاده کرد. به گفته آنها امواج جوی در مقیاس بزرگ می توانند بیش از ۱۰۰۰ مایل در جو گسترش پیدا کنند و الگوهای آب و هوای جهانی را شکل دهند. روزیماز ریوس بروس، دانشمند مرکز ملی تحقیقات جوی بنیاد ملی علوم ایالات متحده، گفت: اگر پیش بینی کنندگان آب و هوا بتوانند برای مثال موج کلونین را بر فراز اقیانوس آرام تشخیص دهند، می توانند پیش بینی کنند که چند روز پس از این موج، طوفان هایی که بر فراز اقیانوس اطلس شکل می گیرند، افزایش خواهد یافت. این به آنها کمک می کند تا با مدیران بحران و دولت های محلی که می توانند برای احتمال وقوع یک دوره طوفان فعال آماده شوند و به مردم هشدار دهند، ارتباط برقرار کنند. این تحقیقات پتانسیل نجات جان های بسیاری را دارد. دانشمندان متوجه شده اند که طوفان ها برای دهه ها به صورت خوشه های شکل می گیرند و به دنبال آن چندین هفته فعالیت طولانی کم یا بدون فعالیت طولانی داریم. چندین مطالعه نشان داده اند که امواج کلونین می توانند مسئول موج های طوفان باشند، اما دانشمندان نتوانسته اند عوامل بالقوه دیگر را از هم متمایز کنند و ثابت کنند که امواج کلونین مسئول این موضوع هستند. ریوس بروس و همکارانش برای غلبه بر این مشکل از ترکیب جدیدی از ابزارهای مدل سازی رایانه ای استفاده کردند تا تأیید کنند که امواج کلونین شکل گیری طوفان را تقویت می کنند. این تیم تحقیقاتی از شبیه سازی سیاره آبی (Aquaplanet) بر روی مدل خود برای پیش بینی استفاده کرد. این مدل رایانه ای نسل جدیدی می تواند به طور همزمان پدیده های آب و هوایی در مقیاس بزرگ و الگوهای جوی در مقیاس جهانی را ثبت کند. در واقع Aquaplanet دنیایی فرضی را شبیه سازی می کند که مانند زمین رفتار می کند، اما سطح یاقص ندارد. این دنیای ساده شده مانند یک آزمایشگاه عمل می کند و جداسازی اثرات امواج کلونین بر شکل گیری طوفان را آسان تر می کند. دانشمندان شیسه سازی ها را بر روی ایرلندی Cheyenne در مرکز ابر محاسباتی NCAR-Wyoming اجرا کردند. این تیم تحقیقاتی تعداد روزهای بین شکل گیری طوفان و اوج های امواج کلونین را اندازه گیری کرد تا ارتباط بین امواج کلونین و طوفان ها را بررسی کند. اندازه گیری ها پس از دو روز لوج قابل توجهی را نشان دادند و احتمال وقوع طوفان در برابر بیشتر شد. از آنجایی که این شبیه سازی، فرآیند فیزیکی شکل گیری طوفان را نشان می دهد، نتایج فراتر از همبستگی است و نشان می دهد که امواج کلونین بر شکل گیری طوفان تأثیر می گذارند. این مطالعه جدید همچنین بر اهمیت تحقیقات اخیر که ریوس بروس با کونینتون لاتسون، فوق دکتری NSF NCAR در بهبود توانایی مدل های پیش بینی آب و هوا برای شبیه سازی امواج کلونین انجام داده است، تأکید می کند.

گوی بیلوت - فرانسه